

Kiki van Aubel en Bart Bijmens spelen 'De saaiste schoolreis uit de geschiedenis van het universum' voor een klas van het Grotius College in Heerlen. FOTO ERMINDO ARMINO

'Je speelt in hun veilige zone'

Een verhitte roadtrip door onzekerheid en vertrouwen. Zo noemen theatergezelschap Het Laagland (Sittard) en Toneelgroep Maastricht hun gezamenlijke productie 'De saaiste schoolreis uit de geschiedenis van het universum' die onlangs begon aan een tournee langs (in eerste instantie) tachtig klassen van het voortgezet onderwijs in Limburg. Schooltoneel, maar anders dan anders.

DOOR GUUS URLINGS

Of het leuk was en of ze vaker mogen komen? Het acteursduo Kiki van Aubel en Bart Bijmens kijkt vragend rond in de klas van het Heerlense Grotius College waar ze net hun voorstelling *De saaiste schoolreis uit de geschiedenis van het universum* gespeeld hebben. Er komt weinig reactie. Een paar leerlingen knikken, anderen schuiven wat ongemakkelijk op hun stoel. Dan klinkt het achterin de klas: „Vaker komen? Ja hoor. Tijdens de wiskundes...”

Pijnlijk herkenbaar

De leerlingen lachen. De spanning is gebroken. Want spanning was er wel degelijk. In *De saaiste schoolreis* halen tekstdichter Frans Pollux en regisseur Annelies van Wieringen onderwerpen en gevoelens naar boven die voor de meeste jongeren heel herkenbaar zijn. Pijnlijk herkenbaar, soms. Dat het verhaal op zich allesbehalve saai is, helpt natuurlijk ook. Zelfs de enkele leerling die in het begin nog een beetje – al dan niet gemaakt – stoer op zijn stoel hangt,

laat zich al snel meeslepen door het intense spel van Van Aubel en Bijmens, die het hele klaslokaal als toneel gebruiken, confronteren zonder opdringerig te zijn.

Veilige zone

„Het luistert heel nauw”, zegt Kiki van Aubel. „We spelen letterlijk binnen hun veilige zone, dringen binnen in hun persoonlijke ruimte. Op het echte toneel zie je vaak niet echt hoe een zaal reageert, maar hier, in zo'n klaslokaal, waar we tussen de banken doorlopen, soms op de banken springen, is het contact heel direct. Dat is wederzijds, hoor. Als acteur word je ook tot op zekere hoogte gestuurd door hoe de leerlingen naar je kijken. Wat vooral telt: je kunt in zo'n klas niet op de automatische piloot spelen. Als ze dat in de gaten krijgen – en dat gebeurt onherroepelijk – ben je weg.”

Niet saai

Zoals gezegd: saai is *De saaiste schoolreis* beslist niet. Het verhaal gaat over drie jongeren die met hun klas op schoolreis zijn in de Verenigde Staten. Niet in een spannende stad als New York, maar in een saai en stoffig stadje in de *Midwest*. Een van hen verdwijnt op mysterieu-

“**JE KUNT IN ZO'N KLAS NIET OP DE AUTOMATISCHE PILOOT SPELEN. ALS ZE DAT IN DE GATEN KRIJGEN, BEN JE WEG.**”

Actrice Kiki van Aubel

ze wijze. De twee anderen zijn de laatsten die hem gezien hebben. Wat is er precies gebeurd? En waarom? Als ze terugkijken op hun reis, de gebeurtenissen gedeeltelijk naspelen, worden sommige – niet alle... – dingen duidelijker. In ieder geval dat de drie – op het eerste oog een muurbloempje, een macho mannetjesmaker en een twijfelende nerd – niet altijd zijn wat ze lijken. Er is onzekerheid alom en de zekerheid is vaak gespeeld.

Jungle

Maar dan: hoe goed kun je een ander überhaupt kennen? En hoeveel durf je van je echte zelf te laten zien? Om Kiki van Aubel te citeren: „De school... Zoveel mensen in één gebouw. De twijfel. Hoe moet je kijken, hoe moet je lopen, wat trek je aan? Is dat herkenbaar? De school als jungle, als een bos vol slangen. En als je even niet oplet: hap...” De leerlingen lachen. Maar er zijn er ook een paar die knikken. Dat gevoel, daar herkennen ze wel iets van.

! 'De saaiste schoolreis' is tot oktober van dit jaar volgeboekt.